

دانشگاه علوم پزشکی مشهد
دانشکده پرستاری و مامایی

موضوع کارآموزی: کارآموزی زایمان طبیعی

میزان واحد: ۲ واحد

نوع درس: کارآموزی

پیشنیاز یا همزمان: بارداری و زایمان ۲

گروه هدف: دانشجویان ترم ۵ مقطع کارشناسی پیوسته مامایی

مسول درس: دکتر فاطمه زهرا کریمی

محل اجرا: بلوک زایمان بیمارستان ام البنین (س) و هاشمی نژاد

هدف کلی درس :

این کارآموزی فرصتی را برای دانشجویان فراهم می کند تا توانایی لازم را در اداره و انجام زایمان طبیعی، تشخیص زایمان طبیعی از زایمان غیر طبیعی، انجام مراقبت های لازم از مادر و نوزاد و اداره مرحله بعد از زایمان کسب کنند.

اهداف اختصاصی درس :

از دانشجو انتظار می رود تا در طول مدت کارآموزی مراقبت های ذیل را انجام دهد.

۱. ارتباط مناسب با زائو برقرار نماید.
۲. گرفتن شرح حال و انجام معاینات فیزیکی و مانورهای شکمی
۳. کنترل صدای قلب جنین (پیدا کردن محل صحیح، کنترل نبض جنین با نبض مادر، کنترل یک دقیقه کامل، کنترل صدای قلب جنین بلافاصله بعد انقباض، شمارش و ثبت صدای قلب جنین و مانیتورینگ خارجی با دستگاه مانیتورینگ خارجی قلب جنین آشنایی پیدا کند.
۴. در صورت غیر طبیعی بودن الگوی ضربان قلب، اقدام مناسب را انجام دهد.
۵. معاینه لگن را به درستی انجام دهد.
۶. بر اساس معاینات انجام شده، نیاز به بستری شدن زائو را تشخیص دهد.
۷. روشهای غیر دارویی کاهش درد زایمان (آرام سازی، تمرینات تنفسی، طب فشاری) را برای مددجوی خود بکار ببرد.
۸. زائوی بستری شده را جهت استقرار در اتاق لیبر آماده کند.
۹. مراقبت های مرحله اول زایمان را به طور کامل انجام دهد.
۱۰. انجام مراقبت های مرحله اول زایمان در زنانی که برای آنان القا یا تقویت لیبر با اکسی توسین انجام می شود.
۱۱. آمنیوتومی را با رعایت تمامی شرایط انجام دهد.
۱۲. زمان شروع مرحله دوم زایمان را تشخیص دهد.
- ۱۳.

۱۴. برای انجام مرحله دوم لیبر آماده گردد. (شستن دست ها، آماده کردن ست زایمان، پوشیدن چکمه، گان، دستکش)

۱۵. پرپ و درب را به طور صحیح انجام دهد.

۱۶. نیاز به انجام اپی زیاتومی را بدرستی تشخیص دهد.

۱۷. بی حسی اپی زیاتومی را بدرستی انجام دهد.

۱۸. اپیزیوتومی را انجام دهد.

۱۹. زایمانهای غیر طبیعی را مشاهده کند.

۲۰. به انجام زایمان کمک کند.

۲۱. زایمان را بطور کامل انجام دهد.

۲۲. بلافاصله بعد از زایمان به وضعیت نوزاد رسیدگی کند. (باز کردن راه هوایی، جلوگیری از هیپو ترمی، تحریک نوزاد)

۲۳. آپکار نوزاد را در دقایق اول و پنجم پس از تولد محاسبه کند.

۲۴. بلافاصله پس از زایمان بین مادر و نوزاد bonding و attachment برقرار کند.

۲۵. زایمان جفت و پرده های جفتی را انجام دهد.

۲۶. جفت و پرده های جفتی را معاینه کند.

۲۷. اپی زیاتومی و یا صدمات درجه ۱ مربوط به کانال زایمان را ترمیم کند.

۲۸. مراقبت های قبل، حین و بعد از ترمیم اپی زیاتومی را انجام دهد.

۲۹. مراقبت های مربوط به نوزاد شامل کلامپ بند ناف و معاینه فیزیکی نوزاد و تزریق ویتامین K، نظارت بر دست بند و گرفتن اثر کف پا را انجام دهد.

۳۰. وسایل مصرفی آلوده را بدرستی دفع کند.

۳۱. وسایل غیر مصرفی را بدرستی جمع آوری و در محل های مربوطه قرار دهد.

۳۲. به مادر برای انجام شیردهی کمک کند.

۳۳. کنترل های مربوط به مرحله چهارم زایمان را انجام دهد (کنترل خونریزی، بررسی ارتفاع و قوام رحم، بررسی علائم حیاتی، ثبت و گزارش مراقبت های مرحله چهارم زایمان)

۳۴. به مادر مراقبت های پس از زایمان را آموزش دهد.

روش تدریس:

✓ نحوه تدریس در این دوره کارآموزی به روش استفاده از کارنامه EPITOME، یادگیری مبتنی بر وظیفه Task-based learning (TBL)، رویکرد فراگیر - محور با مدل SNAPPS و برگزاری راند و کنفرانس بالینی خواهد بود.

وظایف فراگیران:

- ✓ حضور منظم در محل کارآموزی و خودداری از غیبت غیر موجه
- ✓ رعایت اخلاق و شئون اسلامی در زایشگاه
- ✓ انجام تکالیف محوله در زمان مقرر
- ✓ مطالب نظری مرتبط با اهداف کارآموزی را مطالعه نماید و در راند بالینی مشارکت فعال داشته باشد.

نحوه ارزشیابی:

- ✓ رعایت شئون اخلاقی و قوانین حرفه ای: ۲۰٪ نمره
- ✓ ارزشیابی عملکرد بالینی دانشجو در طول دوره کارآموزی و در پایان دوره کارآموزی: ۶۰٪ نمره
- ✓ مشارکت فعال در راند بالینی: ۱۰٪ نمره

محتوی و ترتیب ارائه آن

روز	عناوین	مدرس
اول	معاینه فیزیکی مادر و معاینه لئوپلد	گروه اساتید، دانشجویان
دوم	اداره مرحله اول زایمان (حمایت روانی، کنترل انقباضات، الگوهای قلب جنین، تغذیه، پوزیشن های مناسب در مرحله زایمان، نیازهای مراقبتی زائو...)	گروه اساتید، دانشجویان
سوم	معاینه واژینال و لگن (مرور آناتومی لگن)	گروه اساتید، دانشجویان
چهارم	القا و تقویت لیبر	گروه اساتید، دانشجویان
پنجم	خونریزی پس از زایمان	گروه اساتید، دانشجویان
ششم	استفاده از روش های کاهش درد غیر دارویی در لیبر و زایمان (آرام سازی، ماساژ، طب فشاری، ...)	گروه اساتید، دانشجویان
هفتم	تشخیص زمان شروع مرحله دوم زایمان و تکنیک های انجام زایمان (مکانیسم زایمان) در نمایش سر	گروه اساتید، دانشجویان
هشتم	آشنایی با داروهای رایج در اتاق زایمان مرور سرم ها	گروه اساتید، دانشجویان
نهم	نخ های بخیه و تکنیک های ترمیم	گروه اساتید، دانشجویان
دهم	مرحله سوم زایمان و معاینه جفت	گروه اساتید، دانشجویان
یازدهم	مراقبت ها و آموزش های مرحله چهارم زایمان	گروه اساتید، دانشجویان
دوازدهم	پذیرش نوزاد و معاینه فیزیکی، آپگار، گام های اولیه احیاء	گروه اساتید، دانشجویان

منابع:

- ۱- بارداری و زایمان ویلیامز. کانینگهام، اف. گاس.، آخرین ویرایش، انتشارات گلبن.
- ۲- مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران (راهنمای خدمات داخل و خارج بیمارستانی) - وزارت بهداشت - دغتر سلامت خانواده، اداره سلامت مادران، آخرین ویرایش
- ۳- راهنمای کشوری انجام زایمان طبیعی و روشهای غیر دارویی کاهش درد زایمان، وزارت بهداشت - دغتر سلامت خانواده، اداره سلامت مادران، آخرین ویرایش
- ۴- راهنمای کشوری ارائه خدمات مامایی و زایمان، بیمارستان های دوستدار مادر، وزارت بهداشت - دغتر سلامت خانواده، اداره سلامت مادران، آخرین ویرایش
- ۵- درسنامه مامایی مایلز، درسنامه مامایی مایلز، مارگارت اف، آخرین ویرایش
- 6- Danforth obstetrics and gynecology diagnosis edited by james R. scoot. last edition

- 7- Current obstetrics &gynecology diagnosis &treatment, edited by Alan H.Decherney.
last edition
- 8- Varneys Midwifery- last edition,New yourk:Jones&Barlett